

A PE AC SzBKI, Badacsony 2012. évi szakmai és pénzügyi beszámolója

Az Intézet, Egyetemhez tartozásának 5. évében, a háromoldalú szerződésben rögzített szakmai alapfeladatait eredményesen ellátta ugyan, de pénzügyileg 2012-ben már nem tudta teljesíteni a vele szemben megfogalmazott, „egyetemi forrás nélküli” gazdálkodás feltételét. A belső hiányként 2011. évről áthúzódó kisebb veszteséget ugyan sikerült „ledolgozni” 2012-ben, de a VM részéről ígért feladatfinanszírozás elmaradása, és egy GOP 1.1.1. pályázat elutasítása, 31 MFt pénzforgalmi hiányhoz vezetett.

Beigazolódott tehát mindaz, amit az éves beszámolóknban, illetve a Gazdasági Tanács felé készült anyagokban - az Agrártudományi Centrum elnökével megegyezően – évről - évre leírtunk, hogy egy költségvetési szervezeti egységnél, az oda rendelt kötelezően ellátandó állami feladatokat, csak pályázati finanszírozással, valamint saját bevételi forrásokból nem lehet fenntartható módon ellátni.

Részletes beszámolómat a korábbi években megszokott tagolással készítettem el.

1. Szervezeti keretek:

Az Agrártudományi Centrum szervezeti egységeként működünk 2012-ben is. Szervezeti felépítésünk nem változott. Belső szervezeti egységeink közül, laboratóriumunk vezetésében történt változás. Az eddigi laboratóriumvezető nyugdíjba vonulását követően, korábbi laboratóriumvezető helyettesünket bíztuk meg a feladattal, amit a Nemzeti Akkreditációs Testület az éves felülvizsgálat során el is fogadott.

2. Kutatási tevékenység:

Az Intézet kutatási tevékenysége egyrészt a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, az Oktatási és Kulturális Minisztérium és az Egyetem között létrejött, az FVM Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete, Badacsony megszüntetés utáni feladatellátásáról szóló megállapodás 2. pontjában rögzített feladatok ellátásából, másrészt pályázati és külső kutatási megbízásos tevékenységből állt. A háromoldalú szerződésben előírt kutatási feladatokat saját bevételi forrásainkból kigazdálkodva, valamint az előírt feladatokhoz kapcsolható témájú pályázati finanszírozással igyekeztünk teljesíteni. Ezek a pályázatok már 2011. első félévében kifutattak, GOP-2011 - 1.1.1. „Piacorientált kutatás- fejlesztési tevékenység támogatása” jogcímre beadott 2 pályázatuk közül sajnos csak ez egyiket fogadták el. Az „Agrárkutatás támogatása” fejezeti kezelésű előirányzat 2012. évi kerete terhére, a VM-től ígért támogatásra építve, a minisztérium által bekért feladatterv alapján végeztük el ezeknek a feladatoknak a döntő részét, igaz szerződés nem jött létre és végül a pénz sem érkezett meg.

Kutatási alapfeladataink eredményeit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

Fajtaérték kutatás:

A termesztési értékvizsgálat során, a Badacsonyi borvidéken meghatározó három fajta, a Kéknyelű, az Olasz rizling és a Szürkebarát esetében végzett művelésmód kísérletek eredményei alapján megállapítottuk, hogy a Szürkebarát fajta esetében az ernyőművelés egyértelműen kedvezőbb, így a fajta termesztéséhez ez javasolható. A Kéknyelűnél a fajta termékenyülési problémái miatt, a széthúzottabb lombfelületű, tehát jobb fényhasznosulást és ezzel együtt jobb termékenyülést biztosító ernyőművelést célszerű választani. Az Olasz rizling esetében mindkét művelésmód alkalmazható. A magasabb minőség eléréséhez a csapos metszésű közép magas kordon ajánlható. A mindennapok borához szükséges alacsony önköltséget, az egyértelműen magasabb termés mennyiséget, az ernyőműveléssel tudjuk elérni.

2012. évben egy termesztéstechnológiai kísérlet keretében vizsgáltuk 8 fajta (Olasz rizling, Szürkebarát, Rózsakő, Kéknyelű, Zeus, Királyleányka, Pinot noir, Cabernet sauvignon) alkalmasságát késői szüretelésre. A késői fajták esetén, korábban soha nem tapasztalt módon, a mustfok - a termésmennyiséggel párhuzamosan - a késői szüretelésű tétéleknél nemhogy nem nőtt, de kis mértékben még csökkent is a normál szüretelésű tétélekhez képest. Ennek oka az lehet, hogy 2012. évben a tenyészidőszak második fele rendkívül kedvezőtlenül alakult, ami stresszfaktorként hatott a szőlőre, így a szénhidrátok valószínűleg a bogyóból, a tőke fás részeibe áramoltak vissza. Ezt a feltételezést megerősíti az a tény, hogy a vizsgált fajtáknál a DMR módszert alkalmazva (ahol a visszaáramlás a termővessző átvágás miatt nem lehetséges), a mustfokok minden esetben növekedtek.

A Georgikon Kar Kertészeti Tanszékével együttműködve vizsgáltuk a Teleki szőlőalanyok eredetét, rokonsági viszonyait izoenzim és mikroszatellit markerek segítségével. Eredményeink alapján megállapítottuk, hogy a Teleki származású alanyok keresztezési partnerei nem tisztáztak és az eredetük részben helytelenül került feltüntetésre.

A Fertő-Hanság Nemzeti Park területéről, a Szigetközből begyűjtött, és Intézetünk génbankjában elhelyezett ligeti szőlő tétéleket is vizsgáltuk molekuláris genetikai módszerekkel. Izoenzim és SSR eredményeink alapján megállapíthatjuk, hogy a Vitis vinifera L. fajták és a vizsgált Vitis silvestris Gmel. egyedek izoenzim mintázata nagyfokú hasonlóságot mutat, de az egyes izoenzim sávok relatív mobilitása legtöbbször különböző. Ez alátámasztja azt a feltételezésünket, hogy a felvételezett ligeti szőlő egyedek „tiszták” (true-to-type), vagyis nem kereszteződtek más vad fajjal, illetve elkülönülnek a termesztett szőlőfajtáktól is.

Az új fajtáink termesztési értékvizsgálata során a Rózsakő, a Zeus, a Zervin és a Vulcanus fajtáinkat a rendkívül aszályos, forró, „lelágulós” évszám ellenére optimális savtartalommal tudtuk leszüretelni. Mindez a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak a kivédésére lehet előnyös tulajdonság. A Rózsakő fajta bekerült a Badacsonyi borvidék szerkezet átalakítási tervének 7, 100%-os támogatással telepíthető fajtája közé, ami új fajta lévén, jelentős elismerés a termelőket képviselő Hegyközségi Tanács részéről.

A hagyományos tájfajták vizsgálatánál a Királyleányka emelkedett ki 2012-ben, ami részben magyarázza a szaporítóanyaga iránti nagy keresletet.

A klónszelektációs nemesítés, klónok termesztési értékének vizsgálata:

A Szürkebarát klónok termesztési értékének vizsgálata során megerősítést nyert a B.10/5-ös államilag elismert klónunk azon tulajdonsága, hogy titrálható savtartalmát aszályos körülmények között is jobban megőrzi, mint a többi külföldi és hazai klón.

Az Olasz rizling fajta klónjai közül a B.14 és a B.14/14-es klónok titrálható savtartalma ebben a rendkívül lelágulós évben is kiemelkedő volt, így a szaporításnál az egyik legkeresettebb Olasz rizling klónná vált, annak ellenére, hogy nem rendelkezünk belőle tesztelten vírusmentes állománnyal. Elindíhattuk viszont a PBVT állomány kialakítását az illatos borával jeleskedő B.5/8-as klónunkból, így, a kiegyenlítően termő B.20/16 és a magasabb mustfokkal beérő B.20/7-es klónunk mellett ebből is fel tudunk majd mutatni vírusmentes állományt.

Tovább folytattuk a Hungaricum jellegű fajták klónszelektációs programját, aminek keretében a Kéknyelű, a Budai és Rózsakő klónjelöltek tesztelten vírusmentes anyagainak a felszaporítását készítettük elő. Ezzel párhuzamosan bejelentettünk állami elismerésre 5 klónt (Kéknyelű B. 1, B. 2, B. 3; Rózsakő B. 1, udai B.29). A többéves termesztési értékvizsgálat alapján kiválasztott Pintes, Juhfark, a kék és a piros Bakator fajták klónjelöltjeit, későbbi víruseszteselés céljából a Georgikon Tanüzem üvegházában tartottuk fenn, előkészítve ezzel állami elismerésre történő bejelentésüket.

Környezetbarát szőlőtermesztési módszerek fejlesztése Badacsonyan:

Talajművelési területén eredményeink közül az erózióvédelem és a víztakarékosság szempontjából egyaránt megfelelő, integrált talajművelési módszerek vizsgálatára beállított szabadföldi tartamkísérleteink alapján, az időszaki növénytakarásos eljárások, valamint a térség természetvédelmi területein keletkező Sás-Nád-Solidágó vegyes növényi mulcsanyag kedvező eredményei emelhető ki az elmúlt, rendkívül aszályos évben.

A szőlőültetvények növényvédelméhez kapcsolódó kutatási tevékenységünknel, a klímaváltozás hatására a szőlőültetvényekben megjelenő új kártevőkkel kapcsolatos megfigyeléseinket (tripsz, harlekin katica, levéltetvek, kabócák), valamint a műszeres előrejelzésre alapozott növényvédelemnek a Badacsonyi borvidék egészére vonatkozó működtetését emelhetjük ki.

Talajerő-gazdálkodás területén, a laboratóriumunk vizsgálatai alapján rendelkezésünkre álló több mint 3600 db talaj és levélminta eredményeit adatbázisba rendeztük és készítettünk egy tanulmányt a Baltoni Borrégió borvidékeinek tápanyag-ellátottsági helyzetéről. Ezt később szaktanácsadási munkánkban tudjuk majd hasznosítani.

Marketing kutatás:

Elvégeztük a Baltoni Borrégió termékleírásainak összehasonlító elemzését, kialakítottuk az Intézetben a Baltoni Borrégió Borbíráló Bizottságának működtetéséhez szükséges feltételeket, közreműködünk a Balaton OEM/OFJ termékleírás módosítási kérelmének összeállításában.

Pályázati, ill. külső megbízásos kutatási témáink 2012-ben:

A Somlővásárhelyi Önkormányzat megbízásából, a „vörösiszap katasztrófa” Somlói borvidékre gyakorolt esetleges hatásainak tisztázására 2011-ben indított monitoring jellegű kutatási programunk 2012-es eredményei alapján is megállapíthattuk, hogy sem a talaj, sem a növény, sem a bor toxikus elemtartalmában nem lehetett kimutatni kedvezőtlen változást. Egyértelműen bizonyítást nyert, hogy szállóporral sem szennyeződhetnek az ültetvények. Eredményeinkről lakossági tájékoztatókat tartottunk és megrendelő engedélyével tudományos konferencián is bemutattuk azokat.

A TÁMOP 4.2.1/B-09/1/KONV-2010-0003 azonosító számú egyetemi projektben, egy kisebb részfeladatként, szabadföldi körülmények között, modellkísérletben vizsgáltuk a dízel hajtóanyag égéstermékeinek kibocsátása során keletkező esetleges káros anyag komponensek (toxikus elemek, korom, PAH, stb.) hatását a talaj-szőlő növény-bor rendszerben, különös tekintettel az élelmiszerbiztonsági kérdésekre. Eredményeink alapján megállapíthattuk, hogy a talajok, a levelek és a borok nehézfém tartalma, még a közvetlen kipufogógáznak kitett parcellákról származó minták esetében is messze a szennyezettségi, - toxikus, - és a szokásos határérték alatt helyezkedik el, így az élelmiszerbiztonsági kockázatot nem jelent. Különösen örvendetes ez az eredmény, a magyar borok nehézfém tartalmára vonatkozó 2008-as brit publikáció kapcsán kibontakozó, megalapozatlan sajtó- és média kampány után.

A Natur-Agro Kft megbízása alapján, egy GOP 1.1.1. pályázati program alvállalkozójaként, ellátottság-specifikus, humátos levéltrágya előállítására és felhasználására irányuló projektünkben sikerült tőzegből és szénporból, a lombtrágya előállítás alapanyagát szolgáló, huminsav és fulvosav kivonást megvalósítani. A kivonat a huminsav-komplex tartalmú, ellátottság-specifikusan összeállítható, kísérleti levéltrágyák alapanyagaként szolgált. Ezt felhasználva kidolgoztuk a levélvizsgálatokra épülő, kisebb hatóanyag-igényű lombtrágyázás alapjait. Ezek a technológiák kísérleteinkben jobb eredményeket produkáltak, mint a lényegesen nagyobb hatóanyag tartalmú, de nem ellátottság-specifikus összetételű készítmények. Kísérleti eredményeink bizonyították, hogy elegendő a növényvizsgálatok során diagnosztizált tápelem hiányok pótlása, ezzel az optimális ellátottsági szint fenntartása.

A „Hagyomány élménye” című szlovén-magyar Interreg programban 2012-ben közreműködtünk a marketing stratégia elkészítésében.

A Soilinjekt Kft. megbízásából a Symbivit” nevű, mikorrhiza gombát tartalmazó mikrobiológiai készítményt vizsgáltuk, szőlőültetvényben. Az első vizsgálati év alapján elmondható, hogy a kezelt parcellák tőkési kevésbé érezték meg a 2012-es évjárat negatív hatását, mint a kezeletlen kontrollé. A kísérlet eredményeiből megállapítható, hogy a fűrttermés mennyiségében, mustfokban, illetve savtartalomban az egyik kezelési módszernél kedvezőbb, míg a másik esetében kedvezőtlenebb értékeket mértünk a kontrollhoz képest. Az adatok értelmezésénél azonban figyelembe kell venni, hogy a kezelés évében a mikorrhiza kapcsolat kialakulása és erősödése volt az elsődleges cél.

Kutatási eredményeinket igyekeztünk minél nagyobb számban **publikálni**. 2012-ben kollegáink révén összesen 56 publikációnk (1. melléklet) volt. A publikációs listából is látható, hogy csak hazai tudományos konferenciákon volt módunk részt venni. Ezek közül a Georgikon Napokon szerepeltünk a legnagyobb számú publikációval. Örvedetes, hogy a publikációk között egy könyvrészlet és 2 db IF-es publikáció is szerepelt.

Mivel a kutatási tevékenységünk alapja, feladatfinanszírozás hiányában a pályázati finanszírozás volt, ezért az új kutatási **pályázatok indítása** meghatározó lett volna Intézetünk számára. Nagy várakozással tekinttünk ezért a **GOP-2011 - 1.1.1.** „Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása” pályázati kiírásra. A Varga Pincészet Kft.-vel konzorciumban beadott, „A természetesen magas cukortartalmú alapanyagokból készült borok szőlészeti és borászati technológiai fejlesztése, új termékek kialakítása a Balatoni Borrégióban” című pályázatunkra. A június elején beadott pályázat szerint már július elejétől indult volna a pályázat, ezért a munkát elkezdtük, a szabadföldi kísérletekhez terveket elkészítettük, a kísérleti szüretet és a mikrovinifikációt elvégeztük, arra alapozva, hogy a MAG ZRt, az előzetes értékelési szakaszokban 78 pontra értékelte (50 pont felett lehetett pályázatot nyerni). Sajnos az NFÜ december végi döntésében a pályázatot elutasította, ami rendkívül nehéz helyzetbe hozta az Intézetet. Előkészítettünk ugyan a Tornai Pincészettel, a Mozakva Kft.-vel, a Thomaj Pincészettel, valamint a Varga Pincészettel újabb projektjavaslatokat, de erre a jogcímre az NFÜ a pályázati kiírást felfüggesztette, azzal az ígérvénnyel, hogy 2013. év elején újra indítja. Intézetünknek elemi érdeke, hogy erre a jogcímre pályázatokat adjunk be, amit lehetőség esetén meg is teszünk majd.

3. Szaktanácsadás

Szaktanácsadási tevékenységünk 2012-ben is két részből állt. Egyrészt a gazdák felé térítés nélkül végzett szervezett csoportos és eseti szaktanácsadásból, amit az FVM - OKM – Egyetem között létrejött megállapodásban rögzítetteknek megfelelően, **Szakmai Szaktanácsadási Központ** jellegünkben adódóan láttunk el.

Ennek keretében a Balatoni Borrégió borvidékeinek jelentős számban rügyvizsgálatokat végeztünk. A Badacsonyi borvidéken a Hegyközségi Tanács által létrehozott növényvédelmi előrejelző rendszert szakmailag működtettük, ami a rendkívüli növényvédelmi helyzet miatt nagy segítségére volt a termelőknek.

Ezeken kívül szakmai rendezvényeket, bemutatókat szerveztünk, az alábbiak szerint:

- Sándor Napi Bormustra (társrendezőként). Tapolca, 2012. március 19.
- Metszési és technológiai bemutató. Badacsony, 2012. március 30.
- Szakmai bemutató és borbírálat erdélyi szőlész-borász szakmai csoportnak. Badacsony, 2012. április 19.
- Intézeti Borbírálat a fajtaérték-kutatás, a klónszelekció és a technológiai kísérletek eredményeit bemutató kísérleti borokból, Badacsony, 2012. május 17.
- Szakmai bemutató a Veszprémi Értelmiségi Kör tagjainak. Badacsony, 2012. május 26.

- Szakmai bemutató a Fejér Megyei Növényorvosi Kamara tagjainak. Badacsony, 2012. június 5.
- „Az erjedési folyamatok minőségorientált irányítása” című szakmai konferencia. A Kokoferm Kft-vel közös szervezésben. Badacsony, 2012. június 19.
- Kéknyelű Virágzás Ünnepe. Badacsony, 2012. június 9.
- Hegybírói továbbképzés, Badacsony, 2012. június 25.
- Szakmai bemutató a Corvinus Egyetem szőlész-borász hallgatóinak. Badacsony, 2012. október 15.
- Szakmai bemutató a Vas Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság szakembereinek. Badacsony, 2012. november 30.
- A borok forgalomba hozatalát megelőző érzékszervi minősítésre hivatott Balatoni Borrégió Borbíráló Bizottságának megalakulása és az első bírálat. Badacsony, 2012. december 6.
- András – Napi Bormester Találkozó és szakmai konferencia (társrendezőként); Somló-hegy, 2012. november

A háromoldalú megállapodásban előírtakon túl a NAKVI által Szakmai Szaktanácsadói Központ címre kiírt pályázatra is jelentkeztünk. Az elbírálás során újra megerősítették ezt a címünket, de sajnos pénzügyi forrást Ők sem rendeltek hozzá.

A *szolgáltatás keretében* végzett szaktanácsadási tevékenységünk a talaj-, növény- és borvizsgálatokra akkreditált laboratóriumunkra alapozódott. Az Agrár-Környezet Gazdálkodási Programban előírt levélmintákból származott ebben az évben a legtöbb minta. Összességében a laboratóriumunkban - a kutatási feladatok laborvizsgálati igényén kívül - megvizsgáltunk *655 db talajmintát, 2001 db levélmintát és 1130 db bormintát.*

Fontos terület volt 2012-ben is az akkreditált laboratóriumi vizsgálatra, a kutatási és szaktanácsadási csoport szakértői tevékenységére alapozott, a szőlőültetvények létesítéséhez szükséges talajvédelmi tervek készítése. Ebből 41 db készült el az év során, ami csökkenést jelentett az előző évihez képest. A csökkenés legfőbb oka a szerkezetátalakítási (szőlőtelepítési) támogatások jelentősen csökkenő lehetősége. Az AKG-hoz szükséges tápanyag-gazdálkodási tervek készítését, részben az EMVA szerződéses szaktanácsadási támogatási rendszerén belül, részben közvetlen megrendelésre is végeztük.

Nagy szívfájdalmunk volt ugyanakkor, hogy a borvizsgálatok területén a szükséges akkreditáció korábbi megszerzése, és a szakmai szervezetek határozott kérésére sem kaptuk meg az analitikai minősítési jogot, így a borászati vizsgálatok száma nőtt ugyan az előző évihez képest, de így is elmaradt a várakozásainktól. Az érzékszervi minősítés viszont elindult régiós szinten 2012 decemberében, amit a Balatoni Borrégió Borminősítő Bizottsága végez itt nálunk, az Intézetben. Reményeink szerint talán ez a tény előbb – utóbb elősegítheti az analitikai vizsgálatok régiós szintű elvégzésének engedélyezését.

Az akkreditált laboratórium és a hozzá kapcsolódó szaktanácsadási tevékenység adta 2012-ben is a saját bevételi (kiszámlázott) források jelentős részét, ami utólag igazolja a laboratórium létrehozása, akkreditálása és fejlesztése irányába tett korábbi erőfeszítéseink helyességét.

4. Termelési tevékenység:

Termelési tevékenységünk területi alapjait a badacsonyi szőlőültetvények jelentik. Termelési tevékenységünk szőlőtermesztésre, az erre alapozott borászatra, szaporítóanyag értékesítésre, valamint külső szolgáltatásokra bontható.

A 2012. évi termelési tevékenységünket jellemző legfontosabb adatok a következők:

A megtermelt szőlő mennyisége 2012-ben:

Az összes szőlő mennyisége:	899 q
Ebből értékesítésre:	360 q

Saját borkészítésre:	539 q
Termésátlag:	64 q/ha

Borászati tevékenységünk adatai:

Nyitókészlet 2012. január 1-én:	571 hl
Értékesítés 2012-ben:	478 hl
Egyéb csökkenés (seprő, veszteségek, kísérleti célok, áruminta):	5,5 hl
Újbor növekmény:	395 hl
Borkészlet 2012. december 31-én:	482,5 hl
Must-sűrítmény 2012. december 31-én	310 l
Bérfeldolgozás, borászati szolgáltatás	1.377 Ft

Szaporítóanyag értékesítés:

Nemes csapvessző:	41 ezer db
-------------------	------------

A 2012-es évjárat a szőlőtermesztés szempontjából az elmúlt évtizedek egyik legalacsonyabb termésátlagú évjáratát volt. Helyenként fagykár, immár második éve tartó súlyos aszálykár, a szárazság miatt tápanyag-ellátási zavarok jellemezték az évjáratot. Az általános terméseredményekhez hasonlóan, nálunk is visszaesett a leszüretelt termés mennyisége a 2011. évihez képest, de az országos eredményekhez képest sokkal kisebb mértékben. A tavalyi 1046 q szőlőhöz képest ez évben 899 q-t szüretelhattünk, ami 64 q/ha termésátlagnak felel meg.

Mivel a badacsonyi vendéglátó egységek felé történő borértékesítés stabilizálódott, sőt az értékesítés növekedett, így a megszerzett piac megtartása érdekében a megtermelt szőlő nagyobbik része sajátfeldolgozásra került. A feldolgozott szőlő nagyságrendileg megegyezik az előző évivel, ami az alacsonyabb össztermés miatt csak kisebb mértékű szőlőértékesítésre adott fedezetet. Jelentős bevételünk származott 2012-ben a környék kispincészeinek végzett bérfeldolgozásból és egyéb borászati szolgáltatásokból.

A szaporító alapanyag értékesítésünk az előző évihez képest közel 10 ezer db-al nőtt, bár a szerkezetátalakítási (szőlőtelepítési) támogatások, és így az ültetvénytelepítések is csökkentek 2012-ben. A csapvessző forgalomban ennek ellenére tapasztalt kedvező elmozdulás oka lehet, a Hungaricum jellegű fajtáinkból létesített törzsültetvényeink (Királyleányka, Juhfark, Rózsakő, Zeus stb.) szaporító alapanyaga iránti keresletnövekedés.

5. Gazdálkodás, pénzügyi helyzet:

A 2012-es évünk gazdálkodási kilátásai, az előző évben keletkezett -13.203 eFt belső hiány, a kutatási pályázataink 2011. évi kifizetése, valamint a feladatfinanszírozás bizonytalansága miatt rendkívül bizonytalanok voltak. Az Egyetem részéről továbbra is elvárásként fogalmazódott meg, hogy egyetemi forrás nélkül kell a tevékenységünket fenntartani és a vállalt feladatokat teljesíteni.

2012. évi pénzügyi gazdálkodásunkat a 2. mellékletben mutatjuk be részleteiben. A táblázatból látható, hogy az Intézet éves költségvetése szempontjából az OKM által a minősített kutatókra adott normatív támogatás 874 eFt elhanyagolható tételnek tekinthető, így gyakorlatilag nem befolyásolta gazdálkodásunkat.

Rendkívül kedvezőtlenül érintett bennünket, hogy a GOP-2011 - 1.1.1. „Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása” jogcímre beadott 2 pályázatunk közül csak az egyiket fogadták el és a VM-től ígért feladatfinanszírozás is megíúsult. A belső hiányként 2011. évről áthúzódó kisebb veszteséget ugyan sikerült „ledolgozni” 2012-ben, de az előzőekben vázolt két ok következtében év végére **31 MFt pénzforgalmi hiány keletkezett.** Igaz ugyan,

hogy ez a hiány „eredmény szemlélettel” szemlélve kicsit kevesebb, 26.930 eFt, de az Intézet méretéhez képest intően magas.

Még inkább árnyalja a képet, hogy kiadási oldalról az Intézet *takarékos és feszes költség-gazdálkodást* folytatott, hiszen az előző évitől is alacsonyabb szinten tartotta működési kiadásait (79 MFt). Ez az összeg annak fényében tűnik még inkább takarékosnak, ha összehasonlítjuk az Intézet Egyetemnek történő átadását megelőző utolsó FVM-es év, 2007 működési kiadási főösszegevel, ami 107,5 MFt volt, miközben az Intézet tevékenységében és létszámában lényeges változás nem történt.

A kiadási oldalon továbbra is a legnagyobb tételt az állandó költség jellegű *személyi kiadások (44 MFt)* teszik ki. Ez nagyságrendileg megegyezik az előző évivel. A 2012-es év során Intézetünkénél, a jogszabályok által előírtakon kívül illetményemelés nem volt, jutalmat nem fizettünk és külső megbízási szerződéseket sem kötöttünk.

A *dologi kiadásokra* közel 10 MFt-al kevesebbet költöttünk, amit elsősorban szőlő ültetvényeink növényvédelmi és tápanyag-utánpótlási költségeinek drasztikus csökkentését jelentette. *Felhalmozási kiadásunk* (264 eFt) csak néhány számítástechnikai eszköz kényszer szülte beszerzésére korlátozódott.

Mindez azonban kevés volt ahhoz, hogy alap feladatfinanszírozás hiányában, kedvezőtlen pályázati körülmények között teljesítsük 2012-ben is az elvárásként megfogalmazott „nullszaldós” elvárást.

Összefoglalva a 2012-es év fejleményeit megállapíthatjuk, hogy stabil szervezeti formában működve, rendkívül nehéz gazdálkodási helyzetben, a pályázati bevételek beszűkülése, valamint az elmaradt VM feladatfinanszírozás miatt, pénzügyileg súlyosan megroggyant az Intézet, de a működőképességét fenntartotta, az oda rendelt feladatokat ellátta. Ez az év azt is nyilvánvalóvá tette, hogy egy költségvetési szervezeti egységnél, az oda rendelt, kötelezően ellátandó állami feladatokat, csak pályázati finanszírozással, valamint saját bevételi forrásokból nem lehet fenntartható módon ellátni.

Badacsony, 2012. december 31.

Dr. Májer János
mb. igazgató

PE AC SzBKI publikációs lista 2012

- 1.) GYÖRFFYNÉ JAHNKE G. (2012): **Új klónok Badacsonyból.** Kertészet és Szőlészet. 61. évfolyam 3. szám; 18-19 p.
- 2.) MÁJER J. (2012): **A 2011-es évjárat értékelése.** Előadás a XII. Vince Napi Borünnepen. Balatonfüred, 2012. január 21.
- 3.) MÁJER J. (2012): **Olasz rizling, a régió főfajtája.** Előadás a Szőlészet és Pincészet kiállításon. Budapest, 2012. január 26.
- 4.) VARGA P. - MÁJER J. - GYÖRFFYNÉ JAHNKE G. - NÉMETH CS. - REMETE J. - KNOLMAJERNÉ SZIGETI GY. – IMRE K. (2012): **Dízel tüzelőanyag emissziójából származó anyagok esetleges káros hatásának vizsgálata szőlő kultúrában, két vegetációs időszakban.** A XXII. Keszthelyi Növényvédelmi Fórum kiadványa, 2012. január 26.; 127-131. p.
- 5.) MÁJER J. (2012): **„Évjáráthatás” Tapasztalatok szőlővel, borral 2011-ben.** Előadás a XXXIII. Országos szőlész-borász továbbképző tanfolyamon. Balatonfüred, 2012. február 1.
- 6.) MÁJER J. (2012): **A 2011-es évjárat sajátosságai a Balatoni régióban.** Előadás a „Makó Szabolcs Növényvédelmi Tanácskozáson. Balatonboglár, 2012. február 21.
- 7.) NÉMETH CS. (2012): **A 2011-es évjárat tapasztalatai, aktuális munkák a szőlőültetvényekben. Rügyvizsgálatok, károsítók áttelelése.** Előadás az Akali Gazdaforumon. Balatonakali, 2012. február 25.
- 8.) FARKAS J. – BOROS D. - GYÖRFFYNÉ JAHNKE G. - MÁJER J. (2012): **Növelt hatóanyag tartalmú humusztrágya kifejlesztése, a készítménnyel végzett laboratóriumi és szőlőtermesztési kísérletek bemutatása.** Kertgazdaság, 43. évfolyam 4. szám; 32-43. p.
- 9.) MÁJER J. – NÉMETH CS. (2012): **A 2011-es évjárat a Balaton-felvidéken.** Kertészet és Szőlészet. 61. évfolyam 8. szám; 17-19 p.
- 10.) REMETE J. (2012): **The effect of the cations Mg⁺⁺, K⁺ and Ca⁺⁺ on the reduction of stalk necrosis and berry shrivel in grape vine in Badacsony, 2011.** Előadás a Mg⁺⁺, K⁺ és Ca⁺⁺ kationok hatása a kocsánybénulás és a bogyószáradás csökkentésére szőlőültetvényben című nemzetközi kutatási projekt keretében szervezett workshopon. Valtice, Csehország, 2012. március 5.
- 11.) MÁJER J. (2012): **„Évjáráthatás” 2011-év tükrében.** Előadás a Magyar Agrárkamara, a Zalai Borvidék Hegyközségi Tanácsa és a BASF Hungária Kft. által szervezett szőlőtermesztési és Borászati Tanácskozáson. Nagyrada, 2012. március 5.

- 12.) GYÖRFFYNÉ JAHNKE G. - KNOLMAJERNÉ SZIGETI GY. - NÉMETH CS - MÁJER J. (2012): **Új államilag elismert szőlőklónok Badacsonyból.** A XVIII. Növénynevelési Tudományos Napok előadásainak összefoglalói, 81.p.; Budapest, 2012. március 6.
- 13.) MÁJER J. (2012): **Hungaricum szőlőfajták.** Előadás a Nagykanizsai Hegyközség által szervezett Parasztegyetemen. Nagykanizsa, 2012. március 7.
- 14.) MÁJER J. (2012): **Király Ferenc nemesítói tevékenységének a hatása a Balatoni Borrégió szőlőtermesztésére.** Előadás a Sándor Napi Bormustrán. Tapolca, 2012. március 19.
- 15.) MÁJER J. – NÉMETH CS. (2012): **Súlyos aszály 2011-ben a Balaton-felvidék borvidékein.** Borászati Füzetek, 2012/1. szám, 41-43 p.
- 16.) MÁJER J. (2012): **Az „ötcsillagos” badacsonyi fehérbor.** Előadás a Badacsonyi Borbarangolás keretében, a Thomay pincészetben rendezett konferencián. Badacsony, 2012. március 24.
- 17.) SZŐKE B. (2012): **Már 10. alkalommal Tapolcán....** Borászati Füzetek, 2012/1. szám, 63 p.
- 18.) MÁJER J. (2012): **A 2011-es évjárat, tanulságok 2012-re. Rügyvizsgálati eredmények értékelése.** Előadás a PE AC SZBKI Metszési és technológiai bemutatóján. 2012. március 30. Badacsony
- 19.) VARGA P: (2012): **Az AKG legfontosabb változásai.** Előadás a PE AC SZBKI Metszési és technológiai bemutatóján. 2012. március 30. Badacsony
- 20.) MÁJER J. (2012): **A 2011-es évjárat tapasztalatai a Badacsonyi borvidék területén.** Előadás a XX. Szent György-hegyi Napok rendezvényén. Tapolca, 2012. április 27.
- 21.) P. VARGA– J. MÁJER – G. GYÖRFFYNÉ JAHNKE - CS. NÉMETH – B. SZŐKE – K. SÁRDI – Z. VARGA – L. KOCSIS – B. SALAMON (2012): **Adaptive nutrient supply and soil cultivation methods in the upper zone of hillside vineyards.** Communications in Soil Science and Plant Analysis, 43:1-1, 334-340. p. (IF:0,432)
- 22.) NÉMETH CS. – KÁLLAY M. – MÁJER J. (2012): **Harlekinkatica (Harmonia Axyridis) hatása a szőlőre és a borminőségre.** Borászati Füzetek 2012/1, Kutatási rovat: 22-24. p.
- 23.) JAHNKE G. - MÁJER J. - REMETE J. (2012): **Gel electrophoresis of grapevine (Vitis vinifera L.) isozymes - a review.** In: Magdelin S (szerk.): Gel Electrophoresis - Advanced Techniques. (ISBN:978-953-51-0457-5) Rijeka: InTech Open Access Publisher, 67-82. p.
- 24.) GYÖRFFYNÉ JAHNKE G. - MÁJER J. - KNOLMAJERNÉ SZIGETI GY - NÉMETH CS. (2012): **Kitől van a gyerek? – Szőlőfajták származása a genetikai kutatások tükrében.** Agroforum 2012. április; 92-94. p.

- 25.) MÁJER J. (2012): **Az Olasz rizling fajta szerepe, jelentősége napjainkban.** Agroforum 2012. április; 76-78. p.
- 26.) GYÖRFFYNÉ JAHNKE G.- VARGA P. (2012): **Nem szennyeződött.** Kertészet és Szőlészet, 61. évf. 18. szám, 18-19. p.
- 27.) GYÖRFFYNÉ JAHNKE G. (2012): **Régi és új szőlőfajták a Balaton-felvidéken.** Előadás a XVI. Pápai Agrárexpon. Pápa, 2012. május 18.
- 28.) SZŐKE B. (2012): **Kísérleti eredmények a pohárban.** Magyar Mezőgazdaság 61. évfolyam 23. szám; 30. p.
- 29.) VARGA PÉTER (2012): **Az intézet múltja, jelene, kutatási eredmények.** A Fejér Megyei Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara látogatása Badacsonyan. Előadás. Badacsony, 2012. június 05.
- 30.) POCZAI P. - HYVÖNEN J. - TALLER J. - JAHNKE G. - KOCSIS L. (2012): **Phylogenetic Analyses of Teleki Grapevine Rootstocks Using Three Chloroplast DNA Markers.** Plant Molecular Biology Reporter (IF=2,453) DOI 10.1007/s11105-012-
- 31.) SZŐKE B. (2012): **A 2011-es évjárat hatása.** Előadás „Az erjedési folyamat minőségorientált irányítása” című szakmai konferencián. Badacsony, 2012. június 7.
- 32.) MÁJER J. (2012): **Király Ferenc nemesítői tevékenységének a hatása a Balatoni Borrégió szőlőtermesztésére.** Előadás a Kéknyelű Virágzás Ünnepe. Badacsony, 2012. június 9.
- 33.) GYÖRFFYNÉ JAHNKE G. (2012): **A badacsonyi szőlőnemesítés eredményei.** Előadás a „Kéknyelű Virágzás Ünnepe” alkalmából. Hotel Bonvino Badacsony, 2012. június 9.
- 34.) MÁJER J. (2012): **Hagyományos szőlőfajták a Balatoni Borrégióban.** Eladás a VI. Országos Bionapon. Hegymagas, 2012. július 1.
- 35.) NÉMETH CS. (2012): **Harlekinkatica a borban.** Kertészet és Szőlészet. 61. évfolyam 29. szám; 18-19. p.
- 36.) VARGA P. (2002): **Monitoring jellegű kutatási program a „vörösizap katasztrófa” Somlói Borvidékre gyakorolt esetleges hatásainak tisztázására – két év eredményei alapján.** Előadás a szőlő növényvédelme és tápanyagellátása című szakmai konferencián. Somlóvásárhely, 2012. augusztus 17.
- 37.) VARGA P. – MÁJER J. - GYÖRFFYNÉ JAHNKE G (2012): **Diesel kipufogógáz provokatív alkalmazásának hatásvizsgálata (talaj, növény, bor) szőlő kultúrában.** Poszter. Talajtani Vándorgyűlés és talajvédelmi szakértői továbbképzésen. Miskolc, 2012. augusztus 23-24-25.
- 38.) VARGA P. - MÁJER J. - GYÖRFFYNÉ JAHNKE G. - NÉMETH CS. - REMETE J. - KNOLMAJERNÉ SZIGETI GY. – IMRE K. (2012): **Diesel kipufogógáz esetleges káros hatásának vizsgálata szőlőkultúrában.** Borászati Füzetek 2012/3, Kutatási rovat: 1.-8. p.

- 39.) JAHNKE G. - KOCSIS L. (2012): **Woodland grapes (*Vitis sylvestris* GMEL.) in Hungary, and their possible use in rootstock breeding program. Populations of the Szigetköz and Fertő-Hanság National Park.** (*Tanulmányút - Magyar-Francia kétoldali Tudományos és Technológiai együttműködés 2011-2012*) Előadás a Bordeaux-i Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet munkatársai számára. Bordeaux, 2012. augusztus 30.
- 40.) MÁJER J. (2012): **A Balatoni szőlészet-borászat jövője, különös tekintettel az éghajlatváltozásra.** Előadás a Balatoni Integrációs Nonprofit Kft. által az az EuLakes program keretében szervezett, „Mi lesz veled Balaton?” konferencián. Gyenesdiás, 2012. szeptember 7.
- 41.) GYÖRFFYNÉ JAHNKE G. - MÁJER J. - KOLTAI G. - WERNER E. (2012): **Woodland grapes (*Vitis sylvestris* GMEL.) in Hungary. Populations of the Szigetköz and Fertő-Hanság National Park.** Poszter. Agropolis International, Montpellier 2012. szeptember 14.
- 42.) MÁJER J. - GYÖRFFYNÉ JAHNKE G. - REMETE J. (2012): **Király Ferenc nemesítői tevékenységének hatása a Balatoni Borrégió szőlőtermesztésére.** LIV. Georgikon Napok Nemzetközi tudományos konferencia előadásainak összefoglalói, Keszthely 2012. október 11-12.; 78. p.
- 43.) SZŐKE B. - MÁJER J. - VARGA P.(2011): **A 2010-es és 2011-es évjáratok összehasonlító értékelése Badacsonyban.** LIV. Georgikon Napok Nemzetközi tudományos konferencia előadásainak összefoglalói, Keszthely 2012. október 11-12.; 112. p.
- 44.) NÉMETH CS. – MÁJER J. - KNOLMAJERNÉ SZIGETI GY. (2012): **Szőlőtripsz (*Drepanothrips reuteri*) kártétel megjelenése badacsonyi szőlőültetvényben.** LIV. Georgikon Napok Nemzetközi tudományos konferencia előadásainak összefoglalói, Keszthely 2012. október 11-12.; 91. p.
- 45.) VARGA P.- MÁJER J. (2011): **Monitoring jellegű kutatási program a „vörösiszap” katasztrófa Somlói borvidékre gyakorolt esetleges hatásainak tisztázására.** LIV. Georgikon Napok Nemzetközi tudományos konferencia előadásainak összefoglalói, Keszthely 2012. október 11-12.; 124. p.
- 46.) GYÖRFFYNÉ JAHNKE G. - MÁJER J. – TALLER J. – KOCSISNÉ MOLNÁR G. – KOCSIS L. (2012): **Teleki szőlőalanyok rokonságának és eredetének vizsgálata izoenzim módszerrel.** LIV. Georgikon Napok Nemzetközi tudományos konferencia előadásainak összefoglalói, Keszthely 2012. október 11-12.; 56. p.
- 47.) GYÖRFFYNÉ JAHNKE G. (2012): **A badacsonyi szőlőnemesítés eredményei.** Előadás a Palóznaki Borklub tagjai számára. 2012. október 12.
- 48.) VARGA P. (2012): **A szőlő integrált termesztése, gyomirtása, integrált gyomszabályozása, növényvédelme.** Előadás a Növényorvos Szak II. évf. hallgatóinak. Pannon Egyetem Növényvédelmi Intézet, Herbológiai Tanszék. Keszthely, 2012. október 30.
- 49.) FARKAS J. (2012): **Tápanyagok körforgása, egyes tápanyagok szerepe különös tekintettel mikroelemekre.** Előadás a PRO Certo Közhasznú Alapítvány által szervezett gazda-továbbképzésen. Hegymagas, 2012. november 6.

- 50.) MÁJER J. - GYÖRFFYNÉ JAHNKE G. – REMETE J. (2012): **Király Ferenc nemesítói tevékenységének hatása a Balatoni Borrégió szőlőtermesztésére.** Bor és Piac 2012/9-10. szám; 16-19. p.
- 51.) KNOLMAJERNÉ SZIGETI GY. (2012): **A középmagas kordon és az ernyőművelés összehasonlítása az Olasz rizling a Kéknyelű és a Szürkebarát fajta esetében.** Diplomadolgozat. Pannon Egyetem Georgikon Kar, Kertészmérnök B.Sc. Keszthely, 2012.; 1-71. p.
- 52.) REMETE J. (2012): **A Balatoni Borrégió szőlőtermő területeinek tápanyag-ellátottsági állapota talaj- és levélanalízisek alapján.** Diplomadolgozat. Pannon Egyetem Georgikon Kar, Kertészmérnök M.Sc. Keszthely, 2012.; 1-53. p.
- 53.) NÉMETH CS. – MÁJER J. - KNOLMAJERNÉ SZIGETI GY. (2012): **Szőlőtripsz a badacsonyi ültetvényekben.** Kertészet és Szőlészet. 61. évfolyam 46. szám; 18-19. p.
- 54.) KOZMA P. – MÁJER J. (2012): **In memoriam Dr. Diófási Lajos.** Bor és Piac 2012/9-10. szám; 48. p.
- 55.) FARKAS J. (2012): **Szőlőültetvények feltöltő- és fenntartó trágyázása. A termesztett növények által kivont fajlagos tápelem mennyiségek.** Előadás a PRO Certo Közhasznú Alapítvány által szervezett gazda-továbbképzésen. Lesencetomaj, 2012. november 22..
- 56.) MÁJER J. (2012): **A szőlészet-borászat jövője, különös tekintettel az éghajlatváltozásra. A szőlőt és embert próbáló 2012-es évjárat.** Előadás a XI. András – Napi Bormester Találkozón. Somló-hegy, 2012. november 29.

PEAC Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet, Badacsony
2012. évi teljesítés

Kiadások		Források		
	ezer Ft			ezer Ft.
Személyi juttatások	44.291	Nyitó		- 13.203
		Saját bevételi forrás:		38.083
Munkaadókat terhelő járulékok	11.723	Mg. szolg. és készlet értékesítés	19.039	
		Laborvizsgálat, szaktanácsadás	11.280	
		Egyéb bevételek: bérbeadás,	957	
		Kutatási megbízási szerződések	11.011	
Dologi kiadások	23.268	„Vörösiszap”	2.067	
		V + V Szőlőtermelő Kft.	500	
		K+S KALI GmBH	4.240	
		<i>K+S KALI GmBH 15000 EUR kb.*</i>	<i>4.204</i>	<i>Kiszámlázott, de be nem folyt bevétel</i>
		Pályázati források		18.263
		GOP 1.1.1. Natur Agro Kft. alváll.megb	12.000	költségátvetéssel.
		TÁMOP 4.2.1/B + SI-HU hagyomány él.	6.263	
		.		
		MVH: földalapú.tám. AKG tám. EMVA		3.412
		VM Génmegőrzés		983
		Költségvetési tám.	<i>PhD fokozattal rendelk.</i>	874
Működési kiadások összesen:	79.282	Működési bevételi forrás összesen:		48.412
Felhalmozási kiadások:	264			
Kiadások összesen	79.546	Források összesen		48.412
		Maradvány		- 31.134
		2013. január hónapban teljesült bevétellel (4204 eFt) korrigált maradvány		- 26.930

* Megjegyzés: 2013. január hónapban teljesült